Nro 66.

FREDERYK AUGUST

z Bożéy Łaski Król Saski Xiąże Warszawski etc.

Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tém wiedzieć należy, wiadomo czyniemy, iż Sąd Nasz Kassacyiny Xięstwa Warszawskiego wydał następuiący wyrok:

Działo się w Warszawie, w Pałacu zwykłych posiedzeń Rady Stanu, Krasińskich *zwanym, na posiedzeniu zgromadzonego Sądu Kassacyinego dnia dwódziestego siodmego Września tysiąc ośmset iedenastego roku.*

SĄD KASSACYINY.

XIĘSTWA WARSZAWSKIEGO

W sprawie Zuzanny z Siemińskich pierwszego ślubu Walentego Mecińskiego, powtórnego niegdy Ignacego Ośniałowskiego małżonki pozostałéy wdowy we wsi Domołościskach w Cyrkule Przemyślskim w Galicyi wschodniéy mieszkaiącéy, przez Mecenasa Leonarda Zieleniewskiego, zanoszącéy rekurs przeciw wyrokowi Sądu Appellacyinego Xięstwa Warszawskiego w Wydziale pierwszym w dniu dwudziestym szóstym Marca tysiąc ośmset iedenastego roku zapadłemu, mimo niestawienia się strony do kassacyi powołanéy, to iest Jozefaty z Ośniałowskich Jozefa Pląskowskiego, i Franciszki z Ośniałowskich Ludwika Morzkowskiego małżonek, siostr między sobą rodzonych; gdy od udowodnionego wręczenia im na dniu dwudziestym piątym Czerwca roku bieżącego rezolucyi Kommisyi Podań i Instrukcyi sprawę przyimuiącéy z zapozwem do obrony, czas odpowiedzi Art: 42. Organizacyi Sądu Kassacyinego przepisany upłynął, a strona rekursuiąca sprawę popiera;

Maiąc sobie przez rekursuiącego Mecenasa uczyniony wniosek:

iż wyrok zaskarżony odsądzaiący teraźnieyszą powodkę od dziedziczenia czwartéy części maiątku po zmarłym bezdzietnie i bez testamentu mężu iéy Ignacym Ośniałowskim, podlega Kassacyi z trzech następuiących powodów:

nayprzód że Sąd Appellacyiny przyiął do rozpoznania rzecz iuż prawomocnie wyrokami byłego Sądu Szlacheckiego Krakowskiego w dniu dwudziestym piątym Czerwca, i dwudziestym pierwszym Lipca roku tysiąc ośmset dziesiątego osądzoną, przez co sprzeciwił się Art: 15. Dekretu Królewskiego w dniu pierwszym Grudnia tysiąc ośmset dziesiątego roku wydanemu, niemniey §wi 350. Ustawy powszechnéy Sądowéy Galicyiskiéy, oraz Art. 815. Kodexu Napoleona;

powtóre że tenże Sąd wyrokował nad żądania strony; — strona bowiem teraz do Kassacyi powołana, odwołuiąc się od wyroku Trybunału Cywilnego pierwszéy Instancyi Departamentu Krakowskiego, w pozwie przed Sąd Appelacyiny wydanym, żądała tylko wyprowadzenia Inkwizycyi względem pożycia małżeńskiego teraz rekursuiącéy, Sąd zaś w mieyscu zadecydowania téy kwestyi, rekursuiącą od spadku po iéy mężu usunął;

potrzecie, że Sąd wyrokuiący zgwałcił wyraźne prawo, mianowicie w §fie 557. Części II. Kodexu cywilnego Galicyiskiego obięte, i powody na których oparł decyzyą swoię, równie są wyraźnym prawom przeciwne, a w szczególności §wi 342, 576, 579, i 583, 578. Części II. tudzież §§om 103. i następnym Części I. §. 343. Części III. Kodexu cywilnego Galicyiskiego, nie mniey Artykułowi II. Ustawy przechodniey dla Xięstwa Warszawskiego wydanéy w dniu dziesiątym Października tysiąc ośmset dziewiątego;

że zatém Wyrok Sądu Appellacyinego Wydziału pierwszego w dniu dwudziestym szóstym Marca roku bieżącego wydany, na mocy Art: 10. pod liczbą 1. Organizacyi Sądu Kassacyinego skassowanym, a Sprawa w celu nowego rozsądzenia innemu Wydziałowi tegoż Sądu odesłaną bydź winna;

Po-

Po wysłuchaniu rapportu Kommissyi Podań i Instrukcyi, oraz wniosków Królewskiego przy Sądzie swoim Prokuratora, który z przyczyn obrazy wyraźnego prawa domaga się skassowania zaskarżonego wyroku;

SĄD KASSACYINY

Oddalaiąc pierwszy powód rekursu, z względu iż rezolucye byłego Sądu Szlacheckiego które strona rekursuiąca prawomocnemi wyrokami bydź mieni, niczém więcéy nie są iak tylko sądowym wydaniem spadku tym sukcessorom którzy się zgłosili i wylegitymowali, a takowego rodzaiu rezolucya nie może nikomu tamować drogi poszukiwania téy samèy sukcessyi ieżeli do niéy lepsze prawo mieć rozumie, dopóki onego przedawnieniem nie utraci, co §. 636. Części II. Kodexu cywilnego Galicyiskiego zastrzega;

Oddalaiąc równie drugi powód rekursu, przez wzgląd iż ieżeli Sąd wyrokuie, uznał dostateczne powody skądinąd, iak to w swym wyroku wzmiankuiący do odsądzenia rekursuiącéy od sukcessyi, tedy żądana przez stronę przeciwną inkwizycya byłaby bez żadnego celu, a wnosić nie można iżby taż strona inny iaki prócz odsunięcia rekursuiącéy od spadku miała zamiar w żądaniu wyprowadzenia indagacyi co do iéy małżeńskiego pożycia;

Co do trzeciego zaś powodu rekursu;

zważywszy

§. 557. Części II. Kodexu cywilnego Galicyiskiego, według którego, żona po zmarłym bezdzietnie i bez testamentu mężu, czwartą część maiątku iego prawem własności odziedzicza;

zważywszy

iż Sąd wyrokuiący biorąc za zasadę prawo Polskie pod którego powagą małżeństwo rekursuiącéy z zeszłym Ignacym Ośniałowskim zawarte zostało, i które takowego prawa następstwa żonie po mężu nie nadaie, sprzeciwił się nayprzód §wi 542. Części II. Kodexu cywilnego Galicyiskiego stanowiącemu:

„iż zdolność następstwa oceniana iedynie bydź winna w stosunku do chwili śmierci tego po kim się spadek otwiera„

sprzeciwił się niemniéy Art: 11. Ustawy przechodniéy dla Xięstwa Warszawskiego w dniu dziesiątym Października tysiąc ośmset dziewiątego roku wydanéy podług któréy równie

„dziedziczenie prawne uważać się powinno podług czasu śmierci osoby spadek zostawuiącéy „

które to rozporządzenie Artykułem 2. Dekretu Królewskiego szesnastego Stycznia roku bieżącego bez żadnego wyiątku i do nowych Departamentów iest rozciągnięte;

zważywszy

iż §. 576. tegoż Kodexu cywilnego Gallicyiskiego mylnie przez Sąd wyrokuiący użyty został na poparcie, iakoby *dożywocie w kilka tygodni po ślubie między małżonkami zeznane, zastąpiło między niemi prawo następstwa prawnego*; gdyż §. ten mówi iedynie *o ugodach ślubnych*, które (według Rozdziału X. Części III. tegoż Kodexu;) wcale różne maią znaczenie od dożywociów; i gdy nadto rzeczone dożywocie przez wzaiemną między temiż stronami w roku tysiąc siedemset dziewiędziesiątym osmym dnia szóstego Lipca w Krakowie zawartą tranzakcyą zniszczoném zostało;

zważywszy nakoniec

iż Sąd wyrokuiący równie sprzeciwił się wyraźnym prawom, opieraiąc decyzyą swoią na nastąpionéy między małżonkami separacyi, i złém postępowaniu w pożyciu małżeńskiem,

gdyż co do pierwszego

Separacya między małżonkami prywatnie zdziałana, iak było w ninieyszéy sprawie, nie może bydź za ważną w oczach prawa uważaną stosownie do §. 103. i następnych Części I. Kodexu Gallicyiskiego, według których, a mianowicie według §u 106. tegoż mieysca, małżonkowie o separacyą prywatnie ułożywszy się przed właściwym Sądem osobiście stanąć i prośbę o rozłączenie podać powinni, co dopełnioném nie zostało; — oprócz tego separacya nawet ważnie uskuteczniona według §u 343. Części III. rzeczonego Kodexu nie zmienia w niczém wzaiemnych praw albo z ustaw albo z ugody małżonkom służących, chyba gdyby inaczéy wyraźnie obwarowaném było;

go zaś do drugiego
tedy w myśl §u 579. i 583. Części II. Kodexu Gallicyiskiego, małżonkowi iedynie służy prawo wydziedziczenia małżonki w przypadkach prawem oznaczonych, co w ninieyszéy sprawie mieysca nie miało; i owszém w tranzakcyi separacyinéy wyraźnie zeszły Ignacy Ośniałowski oświadczył, iż do swéy małżonki żadnéy nie ma pretensyi; na zaprzeczenie zaś następstwa przez spółsukcessorów §. 578. w porównaniu z §em 336. tegoż Kodexu stanowi przepisy zasadom wyroku zaskarżonego całe przeciwne;

Rekurs Zuzanny z Siemińskich Ośniałowskiey przez Mecenasa Leonarda Zieleniewskiego podany, mimo nie stawienia się strony powołanéy zaocznie rozsądzaiąc:

Wyrok Sądu Appellacyinego Wydziału pierwszego w dniu dwudziestym szóstym Marca roku bieżącego tysiąc ośmset iedenastego zapadły z powodu obrazy wyraźnego prawa, na mocy Artykułu 10. pod liczbą 1. Organizacyi Sądu Kassacyinego kassuie — Summę siedemdziesiąt ośm złotych w Stęplowanym papierze od wpisu złożoną utwierdza, takąż Summę równie w Stęplowanym papierze przez stronę pozwaną od ninieyszego wyroku opłaconą mieć chce — stronę do kassacyi powołaną na powrócenie kosztów stronie przeciwnéy skazuie, i sprawę w celu powtórnego rozsądzenia, Wydziałowi trzeciemu Sądu Appellacyinego odsyła — mocą niniejszego Wyroku. —

(podpisano) S. Potocki Prezes.

(L. S.) *Osiński Pisarz S. K.*

Wydrukować.

Felix Łubienski
Minister Sprawiedliwości

Zgodno z Oryginałem

(L. S.) *Antoni Joneman*
Sekretarz Jeneralny